

1838

Mandagen

Den til Forsendelse
Kongelig allernaadigst

Aarhuus Stifts = Tidende.

No 156.

den 24de September.med Brevposterne
allene privilegerede

Redigeres og udgives 4 Gange ugentlig af Overkrigscommissair A. F. Elmquist.

Nyheder fra Udlandet.

Fra Venedig meldes under 4de ds.: Man ventter, under Deres Keis. Majestæters Dphold her, den tyrkiske Minister Reschid Pascha, som skal have valgt dette Punkt, for at han, inden han reiser til Berlin, London og Paris, kan tale med Fyrst Metternich, maaskee ogsaa med den russiske Gesandt v. Tatischev, hvilke befinde sig i deres Maj. Følge. Denne Paastand giver en Formodning om, at hans Sendelse har det Maal, først at raadslaae med de ostepropæiske Magter. Gjenstanden for denne kan ikke være tvivlsom; den angaaer Portens Forhold til Mehemed Ali, om hvis Forening forskjellige vanskelige Spørgsmaal ere opstaaede. Omendkjøndt nemlig samtlige europæiske Stormagter synes at være enige deri, at Mehemed Ali for enhver Priis maa tvinges til at holde sig rolig, saa synes det dog, at Midlerne hertil fra forskjellige Sider bedømmes meget forskjelligt. England og Frankrig ere af den Formening, at en Demonstration af deres forenede Flaader ved Syriens og Egyptens Kyster vil danne en tilstrækkelig Dæmning imod Mehemed Ali's Planer; Rusland derimod, langt fjernet fra at være enig heri, erklærer, at det, hvis Paschaen af Egypten skulde fuldføre den ulykkelige Tanke at opoffre Orientens Fred for sin Værgjerrighed, i Dverreensstemmelse med Tractaten af Chunkiar-Kelesssi vil føle sig kaldet til at fremtræde med en Armee til Gavn for Porten; men derimod erklære England og Frankrig sig paa det Forigste.

Fra Wien tilføies under 10de ds.: Det bliver en mærkværdig Begivenhed at see næsten den hele russiske Familie optræde i Mellem- og Syd-Eydsland. Ikke er det umuligt, at der maaskee om Aar og Dag fra en anden Side vil træffes Modbestræbelser. — Af hele vort Keiserlige Huus er Ingen uden Keiserinde-Moderen bleven tilbage. Enhver, som har kunnet gjøre Reisen til Lombardiet, er ikke bleven hjemme. Blandt de udenlandske Ting af nogen In-

teresse staaer Tilstanden i Grækenland øverst. Man taler om en Dverreenskomst, som skal være truffen i Kreuth. Ligesom Østerrigs Stilling overhovedet og især med Hensyn til det orientalske Spørgsmaal, er en mæglende, saa vilde ogsaa her den Gang være betegnet, som maa følges, for at undgaae de Sammenstød, som kunde fremgaae af et russisk Suprematie i Grækenland. Med Hensyn til de europæiske Forhold overhovedet og til det unge Kongerige selv, maa Grækenland staae aldeles souverain og frit for enhver fremmed Indflydelse. Kun i dette Tilfælde vil det endelig ogsaa opnaae den nødvendige Kraft til at gjøre Rolighed og Orden i sit Indre varige og i egne Hjelpekilder at finde de nødvendige Midler til at sikke sin Tilværelse. — Hs. Kgl. H. Prinds Christian af Danmark besøger med sin Gemalinde alle Mærkværdigheder i vor Stad. Ved den den 11te stedfundne Kirkeparade over den herverende Garnison, hvorved 10,000 Mand af alle Aabenarter vare tilstede, indfandt Hs. K. H. sig incognito. Præsidenten for Hofkrigsraadet, General Grev Hardegg, befalede strax at hilse ham med Kgl. Gresbevåisninger.

Fra Berlin berettes under 17de ds.: Igaar ankom de allerhøieste Herkfaber i Potsdam. Keiseren af Rusland indtraf der allerede om Løverdagen og modtog de høie Ankommende, som endnu ikke havde ventet den ophøiede Herkers Nærværelse. Storfyrstinderne ere igaar Middags uden Dphold reiste gennem Residentstaden til Potsdam. Keiserinden indtraf først med Storfyrst-Thronfølgeren igaar Aftes, og blev af det samtlige Hof modtaget paa den meest rørende Maade. Idag bliver ogsaa Kronprindsen af Baiern, under Navn af Greve af Werdenfels, ventet hertil. Man taler meget om en Forlovelse, som i disse Dage har sundet Sted mellem ham og Keiseren af Ruslands ældste Datter, Storfyrstinden Maria Nikolajevna, født 1819, endskjøndt Andet formene, at det er den endnu yngre Storfyrstinde Alexandra.

1-200 / 24-7-

Fra Paris meddeles under 15de ds. Efterretninger fra Madrid af 8de, ifølge hvilke de nye Ministre Aftenen før havde aflagt Dronningen Troskabsæden og allerede den følgende Dag havde holdt et Conseil, der varede i 3 Timer, hvori der skal være bleven afhandlet om Sammenkaldelsen af Cortes og Hærens Underholdning. Ligeledes meddeles fra samme Stad Efterretninger fra Saragossa af 7de: Medens Cabrera hærjede den rige Provinds Valencia, nærmede Cabanero sig vor Stad; han drog gjennem Engene ved Carinena og Ribera de Salon. Pardinás's Division kunde ikke modsætte sig disse Streiftog, fordi det synes at Solbaterne mangle Skotøi. Man troer, at Cabanero vil bringe et anseeligt Bytte til Beceite. Den Skrak, der har udbredt sig blandt Befolkningen er overordentlig stor; allevegne adlyder man Rebelantørernes Befaliger. I Sueca f. Ex. sandt Befolkningen i en Tid af 3 Timer for Cabrera 10,000 Piastre og 20,000 Rationer Brød og Viin. — Man læser i et herværende Blad: Vi vide bestemt, at Don Carlos i Løbet af den sidste Maaned fra Rusland og Italien har erholdt 20 Mill. Realer, og at denne Understøttelse har bevaret Prætendentens Sag fra fuldkommen Fordærvelse, da de fortrinligste Chefer i hans Armeer vare paa det Punkt at forlade ham og forene sig med Munnagorri, da de ankomne Penge igjen holdt dem sammen. — I Bayonne heed det den 11te: General D'Donnell har foretaget en Demonstration henimod Vera; idetmindste vil man i den Retning have fornummet Kanontorden. Ellers meldes der fra Grændsen, at de virksomste Anstalter bleve trufne i og imod Estella. To engelske Dampskibe havde bragt Artillerie og Munition til Santander.

Fra Toulon berettes under 9de: I Mexico's Havgugt ere allerede 16 Krigsskibe; fra Toulon og Cadix ville snart 10 andre seile derhen. Der vil ogsaa snart være 26 Krigsskibe, som kunne agere imod Forterne, som man har i sinde at angribe; og disse Stridskræfter ere tilstrækkelige til at tiltvinge sig den af Frankrig fordrede Erstatning; hvis kun ikke Veiret paa disse usikre Kyster vil blive dem ugunstigt. — De franske Blade indeholde vedvarende Efterretninger fra Polen, som vistnok ere høist overdrevne. Antallet af de paa ny Fængslede angives til 370, af hvilke 60 ere bragte til Modlin. Ogsaa tale de om Doldsomheder og Røverier, som ere blevne udøvede i Egnen af Warschau, uden at Gjerningsmændene, efter Angivelse Militaire, ere blevne dragne til Regnskab. Under disse Omstændigheder skulle Warschaws Gader være øde efter Kl. 10, og Kjøbmændene have overrakt Fyrst Paskewitsch et Brevskrift, at de, hvis det vedbliver at være saaledes, alle ville blive ødelagte.

Blandt Medlemmerne af Borger-Milicen i Genf cirkulerer til Underskrift en af dens Officerer allerede undertegnet Adresse til det store Raad i Thurgau, i hvilken man med begejstrede, men mandig alvorlige og faste Ord med Agtelse anerkjender Thurgaus hid-

tilsværende Forhold i Ludvig Napoleons Anliggende, men skarpt dabler Landdagens og især Commissionens Majoritets Forhold; og endelig opfordrer Thurgau, i Tillid til Mænd, som endnu vide at opoffre Guds og Blod for Giren, at staae paa sin Ret og kraftigen at skride fremad paa den engang betraadte Vej. En lignende Adresse skal ogsaa cirkulere i Canton Waadt til Underskrift. Zürich, Solothurn og St. Gallen ere af samme Mening, hvorimod der i Bern synes at herske deelte Meninger.

Fædrelandet.

Kbhv. den 22de Septbr. Søndagen den 23de Septbr. anlægges Hofforg for den afdøde Hertug Henrik Frederik Carl af Würtemberg, som bæres paa sædvanlig Maade, i 14 Dage.

— Hans Høiforstelige Durchlaughtighed Hertugen, og Hendes Kongelige Høihed Hertuginde af Glücksborg dinede den 3die Septbr. hos Hendes Majestæt, Enke-Keiserinden af Østerrig. Hertugen og Hertuginde afreiste den 6te dennes fra Wien.

— D. K. H. Prinds Christian Frederik og Gemalinde afreiste den 5te Septbr. fra Fischl til Link og fra sidstnævnte Sted med Dampskibet Maria Anna ned ad Donausloden til Wien, hvor Høifsamme ankom den 6te Septbr. om Aftenen. Reisen begunstigedes siden Begyndelsen af Septbr. Maaned af det skønneste Veir; de hoiere Reisende befinde sig i ønskeligt Velgaaende.

— Tolvmillionsagen er nu afgjort. De væsentligste Punkter ved dette Arrangement ere disse: Finantserne udrede til Banken 9,300,000 Rbd. og hermed er alt Mellemværende angaaende Seddelgjelden berigtiget. Disse 9,300,000 Rbd. betales med 2,000,000 Rbd. af Finantsernes gode 4 pCt. rentebærende Activer og med 7,300,000 Rbd. 3 pCt. rentebærende Obligationer. Til Sikkerhed for den sidste Sum erholder Banken $\frac{2}{3}$ Deel af Høstelsens i Jorber og Tiender i Danmark, hvis Renter Banken umiddelbart opkræver. Afbetalingen af hine 7,300,000 Rbd. skeer aarligen efter Lodtrækning og i Forhold til Beløbet af de ommeldte $\frac{2}{3}$ Dele. (Hf. Av.)

— Collegialtidenden indeholder en ved kongl. Resolution af 21de Juli d. A. fremkaldt offentlig Beretning fra Directionen for den almindelige Enkekasse over Kассens Fremgang i Aaret fra April 1836 til April 1837, hvoraf blandt Andet sees, at Kассens Fond efter Sjældens Fradrag udgjør over $5\frac{1}{2}$ Millioner.

— En Deputation af Kjøbenhavns Magistrat og Stadens deputerede Borgere, Justitsraad Borgermester Mundt og Oberstlieutenant Friedenreich, complimenterede den 20de Septbr. Thorvald sen paa Stadens Vegne og underrettebe ham om, at han var bleven udnævnt til Vresborger i Kjøbenhavn. Diplomet vil blive overrakt Thorvald sen i en Ple-narforsamling af Magistraten og de 32 Mænd. Det er en smuk og passende Maade, hvorpaa Stadens

Beskyrelse har hædret vor verdensberømte Kunstner, og vi kunne kun til Landets Ære ønske, at naar den nye Communallov har nedlagt Valgretten til denne Hædersplads i Statsbeskyrelsens Hænder, den da vil blive i Stand til at finde en Mand, der er værdig til at være Nr. 2 i den Række, hvor Thorvaldsen er Nr. 1.

— Deputeret for Kjøbenhavn, Agent Hammerich, har paa Grund af Sygdom undskyldt sig for at deeltage i den nu forestaaende roeskibsfke Stænderforsamling, og som en Følge heraf er den 8de Suppleant Capitain Herforth indkaldt til Møde.

— Byfoged i Næstved, Statsraad Bluhme, er allernaadigt udnævnt til Stiftamtmand i Aalborg.

— Zfr. Andersen har ikke været heldig i sin Prøve-Debut for Theaterdirectionen som „Pariserdrengen“, men det er desuagtet at haabe, at Directionen af denne første mindre lykkede Fremstilling ikke vil bevæges til at miskjende det i Zfr. Andersen spirende virkelige sceniske Talent, som naar det ved en hidtil savnet Udbannelse gives en heldigere Retning, ikke kan andet end i Tiden gjøre hende til en af Theatrets bedre Acquisitions. (Aalb. Av.)

— Natten til den 19de Septbr., Kl. imellem 2 og 3, udbrød der en meget heftig Ild i Gaarden Nr. 110 i Pilestræde, tilhørende Grosserer Haimann. Ilden havde grebet saa stærkt om sig, førend Hjælp tilkom, at det var umuligt at redde Huset, som ganske afbrændte. Man maatte derfor især see paa at forhindre Ildens videre Udbredelse, og endskjøndt et ved Siden beliggende Brænderi og en Keglebane bagved bleve bekkadigede, saa lykkedes det dog Brandfolkene usfortrødne Iver, imod Daggrø ganske at vorde Herrer over Ilden.

— Den 20de Septbr. døde her i Staden Pastor Byge Schouw, 1ste Lærer ved Døvsomme-Institutet, Ridder af Dannebrogen. Den Hedengangne var i det sidstforløbne Aar bleven angreben af en Brystsygdom, der udslykkede hans Liv i hans bedste Manddoms Alder. Det Offentlige tabte i ham en ualmindelig kundskabsrig, virksom og samvittighedsfuld Mand, hvis hele Stræben gik ud paa at danne de ulykkelige Børn, der vare hans Omsorg overdragene. Hans Venner, og deres Tal er betydeligt, begræde den ædle dem usorglemmelige Mand, kun alt for tidlige, Bortgang.

— Den Person, som formeentligen har qvalt et logerende Fruentimmer i Antoniistrædet skal være arresteret, men nægter endnu Gjerningen; hvorimod den, som fulgte med ham, har forklaret Sammenhængen i saa Henseende. Stikbrevets Dplæsning i et simpelt Værtshuus, hvor den Paagældende netop besøgt sig og derudover faldt i Usmagt, skal have ledet til Dpdagelsen. (Hells. Av.)

Hæderslev. Dampskibet Maagen har nu indtaget sin Station paa lille Belt. Søndagen den 9de ds. ventedes det om Formiddagen hertil for at føre et Antal af Byens Honoratiorens paa en Lyst-

tour til Aarøsund og tilbage. Paa Farten hertil løb Maagen imidlertid paa Grund i Fjorden, og maatte anvende et Par Timer, for at vorde flot igjen, hvorover den paatænkte Lystfart aldeles frændede. Endelig ankom den dog hertil Skibsbroen, og fik Tilskuere nok, da det var første Gang at her har været et Dampskib. (Dannevirke.)

Niborg, den 21de Septbr. Igaar havde vi henvend Kl. 3 et stærkt Tordenveir, ledsaget af en overordentlig voldsom Storteregn. Dmtrent paa samme Tid slog en Lynstraale ned i et Huus i Kæbes, i Refen Sogn, dræbte Konen, bekkadigede Manden stærkt og afbrændte Huset. Tvende Stude, en Koe og alle Faar-Kreaturene indebrændte — Nogle Fletter isorveien saaes her stærke Nordlys. (Nib. Saml.)

Abhvns. Børs-Cours den 21de Septbr. 1838.
Hamborg 2 M. — a vista 200½. Spec. 202 — 12 M. 2 p. 4 p. C. fgl. Dbl. 93 a 93½. Nat. W. Dbl. (4 Febr. 1820) 102 a 102½. 4 p. C. uopfidelige Rigsb. Dbl. 102½ a 103. Nationalbank Actier —

Kjøbenhavns Torvepriser den 22de Septbr.:
Svede 6 Rbd. 2 M. 8 p. a 8 Rbd. 1 M. Rug 4 Rbd. 2 M. 8 p. a 5 Rbd. Byg, 2-radet, 3 Rbd. 1 M. 8 p. a 3 Rbd. 4 M. 8 p. Havre 2 Rbd. 3 M. a 2 Rbd. 5 M. Væter 3 Rbd. 4 M. a 5 Rbd. 2 M. D. Smør 1 M. 6 a 1 M. 9 p. Pd. Hg 1 M. 6 p. a 1 M. 7 p. Snefens. Sjællandsk Smør 12 Rbd. 3 M. a 14 Rbd. 3 M. Fjærdingen.

Befordringer og Afgang. Sognepræst for Kjøng Menighed i Sjælland, J. H. Pantrup, bekkadet til tillige at være Provst for Hammer og Thybjerg Herreder under Præstev Amt. Hidtil. Sognepræst for Hise og Baabye M. i Sjælland, J. B. Stauning, til Sognepræst for Herlufmagle og Thybjerg Menigheder sammesteds. Den 12te Septbr. er udfærdiget allerh. Confirmation paa det Cand. theol. D. G. Johnsen af Stiftamtmanden over Island meddelte Kaldsbrev, som Sognepræst for Breidebolstad og Narvøe Menigheder i Sneffeldsnæs Sjøssel under Islands Bestamt. Aufcultant i Rentekammeret, Kammerjunker H. G. N. F. Døring, bekkadet til Amtmand over Sismar Amt. Første dirigerende Borgemeister i Altona, Statsraad Behn, udnævnt til tillige at være første, og Raadmand sammesteds, Justitsraad Gähler, til tillige at være andet stemmeberettigede Medlem af Lottøets Justitsdirection. Generalrevisor ved Lottøet i Altona, Major M. A. G. Wiechmann, til anden General-Administrator ved bemeldte Lotto. Commandeurcapitain J. G. Falten, Commandeur af Dbr., efter Ansøgn. meddeelt Afkæed i Raade af Marinen, som Commandeur og med Pension. Ligeledes er Commandeurcapitain J. J. Rütcken, R. af D., paa Grund af hans fragelige Helbred, meddeelt Afkæed i Raade af Marinen, som Commandeur, med Pension under Navn af Vartpenge; under samme Dato ere Capitainerne H. H. Luren, R. af D., og L. de Coninck, R. af D., udnævnte til Commandeurcapitainer. Capitain C. G. Paludan til Chef for 2den Divisions 1ste Compagnie, hvilet Capitain J. Seidelin, R. af D., fratræder. Capitainlieutn. J. A. Paludan, R. af D., til Capitain og Chef for 1ste Divisions 1ste Compagnie, som Capitain C. F. Willems fratræder, og Secondlieutenant C. S. Feilberg til Premierlieutenant. Brygger i Kjøbenhavn, Cand. jur. L. Møller udnævnt til Agent med Rang No. 6 i 7de Klasse af Rangforordningen af 14de Octbr. 1746. Fuldmægtig ved Gouvenementet i Tranquebar, Kammerjunker J. R. Scheffedt, bekkadet til 3die Medlem af Raadet i Frederiksnagor, samt Bogholder, Capivagemester og Auctions-